

دوازدهمین همایش دوسالانه اقتصاد اسلامی

اقتصاد اسلامی: بازبینی دیدگاه ها

بیش از هفتاد سال از ارایه اولین دیدگاه ها با عنوان اقتصاد اسلامی می گذرد و بیش از چهار دهه از استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران سپری شده است. در این مدت ایده ها، دیدگاه ها و نظریه هایی در زمینه اقتصاد اسلامی ارایه شده است. با این وجود از اقتصاد اسلامی ناب فاصله زیادی داریم. در این زمینه این پرسش اساسی مطرح است که چرا با این همه ایده ها، دیدگاه ها و نظریه ها، برخی صاحب نظران اقتصاد و نیز صاحب نظران دینی منتقد این وضعیت هستند. برخی منتقد هستند که اقتصاد کشور، اسلامی نیست. برخی منتقدان بر این باورند در کشور اقتصاد ربوی حاکم است. برخی مسئولان نیز چنین مطرح می کنند که نظریه قابل اجرایی به نام اقتصاد اسلامی تاکنون ارایه نشده است. در کنار اینها برخی اندیشمندان دینی و اقتصاددانان نیز بر این نظر هستند که چیزی به نام اقتصاد اسلامی وجود ندارد.

در این شرایط؛ آنچه به نام اقتصاد اسلامی مطرح شده است (جز بخشی در زمینه بانکداری) به سمت اجرایی شدن پیش نرفته است. لذا این قبیل پرسش ها برای اندیشمندان مطرح می شود که چرا آنچه ارایه شده است، اجرا نشده است؟ آیا آنچه ارایه شده است، قابلیت اجرا ندارد؟ آیا آنچه ارایه شده است، فایده مند نیست؟ آیا آنچه به نام اقتصاد اسلامی ارایه شده است، واقعا منطبق با تعالیم اسلامی است؟ آیا آنچه ارایه شده است، ارزش علمی ندارد؟ آیا عوامل ذریبط عزم لازم را برای اجرا ندارند؟ یا اینکه مشکل دیگری وجود دارد؟

در چنین شرایطی مقتضی است با هدف پاسخگویی به سئوالات فوق، آنچه تا کنون به نام اقتصاد اسلامی ارایه شده است را بازبینی و نقد نمود. لازمه تعمیق دانش اقتصاد اسلامی و نظریه های آن، نقد علمی آنها است.

براین اساس پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با همکاری انجمن علمی اقتصاد اسلامی ایران و دانشگاه مفید قم، موضوع اصلی دوازدهمین همایش دوسالانه اقتصاد اسلامی را با هدف تحقق یک گام علمی در زمینه اقتصاد اسلامی: بازبینی دیدگاه های آن قرار داده است.

محورهای همایش

- ◀ هستی و چیستی دانش اقتصاد اسلامی
- ◀ فایده مندی، اثربخشی و ارزشمندی نظریه ها، ایده ها و دیدگاه های اقتصاد اسلامی
- ◀ قابلیت اجرای نظریه ها، ایده ها و دیدگاه های اقتصاد اسلامی
- ◀ ساختارهای علمی، ساختار نظریه علمی و دانش اقتصاد اسلامی
- ◀ ضعف های نظریه ها، ایده ها و دیدگاه های اقتصاد اسلامی
- ◀ روش شناسی علمی و روش ارایه نظریه ها، ایده ها و دیدگاه های اقتصاد اسلامی
- ◀ روش ها و بایسته های اصلاح و تقویت نظریه ها، ایده ها و دیدگاه ها در دانش اقتصاد اسلامی
- ◀ جایگزین های نظریه ها، ایده ها و دیدگاه های ارایه شده به نام اقتصاد اسلامی
- ◀ تقاضای اجرایی برای اقتصاد اسلامی
- ◀ علت ها و آثار تنوع دیدگاه ها در زمینه اقتصاد اسلامی
- ◀ علت ها و عوامل کاهش گرایش ها به اقتصاد اسلامی

زمان:

سه شنبه ۱۴۰۱/۲/۲۷	ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰	نشست اول: فقه و علم اقتصاد
دوشنبه ۱۴۰۱/۳/۲	ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰	نشست دوم: بانکداری اسلامی
سه شنبه ۱۴۰۱/۳/۱۰	ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰	نشست سوم: مبانی انسان شناسی و رفتارهای اقتصادی

مکان:

سالن اجتماعات پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس

بسمه تعالی

نشست اول بازبینی دیدگاه‌ها؛ فقه و علم اقتصاد

سه شنبه ۱۴۰۱/۲/۲۷ ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰

زمان		موضوع	سخنران		ردیف
تا	از		سمت	نام و نام خانوادگی	
۱۶:۰۵	۱۶:۰۰	قرآن و سرود	آغاز برنامه		۱
۱۶:۱۵	۱۶:۰۵	روش و هدف فقه و علم اقتصاد	دبیر همایش	دکتر مرتضی عزتی	۲
۱۶:۳۰	۱۶:۱۵	مقاله: آسیب‌شناسی وضعیت اقتصاد اسلامی در ایران (از منظر انتظارات، قابلیت‌ها و رفتارها) و علل کاهش گرایش‌ها	دانشیار دانشگاه تربیت مدرس	دکتر امیرحسین مزینی و دکتر لطفعلی عاقلی	۳
۱۶:۴۰	۱۶:۳۰	اقتصاد اسلامی؛ انتظارات، دستاوردها، ناکامی‌ها و تحلیل آنها	عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام	حجت الاسلام والمسلمین دکتر غلامرضا مصباحی مقدم	۴
۱۶:۵۰	۱۶:۴۰	شیوه‌های تصمیم‌گیری و سیاستگذاری در ایران	استاد دانشگاه شریف	دکتر مسعود نیلی	۵
۱۷:۰۰	۱۶:۵۰	فقه، سیاستگذاری و تحلیل‌های علمی اقتصاد	دانشیار دانشگاه مفید	حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدرضا یوسفی	۶
۱۸:۳۰	۱۷:۰۰	اعضای میزگرد: دکتر مرتضی عزتی، دکتر غلامرضا مصباحی مقدم، دکتر مسعود نیلی، دکتر محمدرضا یوسفی			میزگرد و پرسش و پاسخ

نشست دوم بازبینی دیدگاه‌ها؛ بانکداری اسلامی

دوشنبه ۱۴۰۱/۳/۲ ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰

زمان		موضوع	سخنران		ردیف
تا	از		سمت	نام و نام خانوادگی	
۱۶:۰۵	۱۶:۰۰	قرآن و سرود	آغاز برنامه		۱
۱۶:۱۵	۱۶:۰۵	آیا بانکداری اسلامی قابلیت اجرا دارد؟ تحلیل اقتصاد خردی	دبیر همایش	دکتر مرتضی عزتی	۲
۱۶:۲۰	۱۶:۱۵	الزامات اجرایی شدن عقود اسلامی در بانک‌ها	رئیس پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس	دکتر پرستو محمدی	۳
۱۶:۳۰	۱۶:۲۰	مشکلات اجرایی و راهکارهای پیاده‌سازی بانکداری اسلامی	عضو هیات مدیره بانک اقتصاد نوین	اصغر پورمتین	۴
۱۶:۴۰	۱۶:۳۰	اجرای بانکداری اسلامی	دبیرکل بانک مرکزی	دکتر محمد طالبی	۵
۱۶:۵۰	۱۶:۴۰	قابلیت پیاده‌سازی نظام بانکداری اسلامی	رئیس سابق پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی	دکتر فرهاد نیلی	۶
۱۷:۰۰	۱۶:۵۰	تحلیل تحولات بانکداری اسلامی براساس سطوح تحلیل نهادی و ویلیامسون	عضو شورای فقهی بانک مرکزی	دکتر مجید رضایی	۷
۱۷:۱۰	۱۷:۰۰	بانکداری دوگانه؛ راهی برای توسعه بانکداری اسلامی در ایران	عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع)	دکتر کامران ندری	۸
۱۸:۳۰	۱۷:۱۰	اعضای میزگرد: دکتر مرتضی عزتی، دکتر محمد طالبی، دکتر فرهاد نیلی، دکتر مجید رضایی، دکتر کامران ندری			میزگرد و پرسش و پاسخ

نشست سوم بازبینی دیدگاه‌ها؛ مبانی انسان‌شناسی و رفتارهای اقتصادی

سه شنبه ۱۴۰۱/۳/۱۰ ساعت ۱۶ تا ۱۸:۳۰

زمان		موضوع	سخنران		ردیف
تا	از		سمت	نام و نام خانوادگی	
۱۶:۰۵	۱۶:۰۰	قرآن و سرود	آغاز برنامه		۱
۱۶:۱۵	۱۶:۰۵	گزارش دبیر: خطای انسان‌شناختی در نظریه‌های خرد اقتصاد اسلامی	دبیر همایش	دکتر مرتضی عزتی	۲
۱۶:۳۰	۱۶:۱۵	مقاله: تحلیل انتقادی از انسان‌شناسی اقتصادی اسلام و آرایه رویکرد جایگزین	دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی دکترای اقتصاد از دانشگاه علامه طباطبایی	حجت الاسلام والمسلمین دکتر امیر خادم علیزاده و دکتر زهرا خیری دوست لنگرودی	۳
۱۶:۴۰	۱۶:۳۰	سلطه ایدئولوژیک بر نظریه‌های اقتصاد	دانشیار دانشگاه مفید	حجت الاسلام والمسلمین دکتر سیدضیاءالدین کیاءالحسینی	۴
۱۶:۵۰	۱۶:۴۰	اقتصاد خرد اسلامی: کامیابی‌ها، ناکامی‌ها، چشم‌انداز	دانشیار پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	حجت الاسلام والمسلمین دکتر سیدرضا حسینی	۵
۱۷:۰۰	۱۶:۵۰	چرا رفتارهای اقتصادی با رفتارهای مطلوب فاصله دارد؟	استاد دانشگاه تهران	دکتر میثم موسایی	۶
۱۷:۱۰	۱۷:۰۰	نقطه عزیمت اقتصاد اسلامی؛ تغییرات شاکله‌ای کنشگر اقتصادی	دانشیار دانشگاه مفید	دکتر ناصر الهی	۷
۱۸:۳۰	۱۷:۱۰	اعضای میزگرد: دکتر مرتضی عزتی، دکتر سیدضیاءالدین کیاءالحسینی، دکتر سیدرضا حسینی، دکتر میثم موسایی، دکتر ناصر الهی			میزگرد و پرسش و پاسخ